

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 04.02.2004, sp. zn. 6 Tdo 67/2004, ECLI:CZ:NS:2004:6.TDO.67.2004.1

Číslo: 8/2005

Právní věta: Je-li výše škody způsobené na cizím majetku zákonným znakem trestného činu (např. trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d/ tr. zák.), pak skutečnost, že pachatel je podílovým spoluvlastníkem věci, na níž takovým trestným činem způsobil škodu, znamená, že mu lze klást za vinu způsobení škody jen do výše, která odpovídá výši spoluvlastnických podílů ostatních spoluvlastníků této věci. Škoda, která vznikne na cizím majetku, nemůže být větší, než činí podíl ostatních spoluvlastníků na tomto majetku.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 04.02.2004

Spisová značka: 6 Tdo 67/2004

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Ohrožení pod vlivem návykové látky, Škoda

Předpisy: § 201 odst. 12 písm. d) tr. zák.
§ 89 odst. 12 tr. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání nejvyšší státní zástupkyně proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 8. 2003, sp. zn. 11 To 313/2003, v trestní věci obviněného L. V. vedené u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí pod sp. zn. 3 T 34/2003.

Z o d ů v o d n ě n í :

Na obviněného L. V. byla podána Krajským státním zastupitelstvím v Hradci Králové u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí obžaloba pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák. Skutek spáchal obviněný podle obžaloby tak, že dne 21. 9. 2002 okolo 03.05 hod. v Č. T. řídil po předchozím požití většího množství alkoholických nápojů osobní automobil, jehož byl spolujednatel společně s poškozeným J. K. Při průjezdu zmíněnou obcí jel s vozidlem na mokré vozovce rychlostí 80 až 100 km/hod., a v důsledku všech těchto okolností nezvládl průjezd mírnou táhlou pravotočivou zatáčkou ve směru své jízdy a poblíž odbočky do ul. T. s vozidlem vjel nejprve vlevo do protisměru a následně přes obrubník až na travnatý pás kolem silnice. Zde přední částí vozidla přerazil sloup veřejného osvětlení. V důsledku dopravní nehody utrpěl zlomeninu lící kosti. Jeho manželka V. V. utrpěla frakturu a tržnou ránu nosu spojenou s léčením po dobu sedmi dnů.

Další spolujezdec J. K. utrpěl frakturu nosu spojenou s léčením po dobu sedmi dnů. Městu Č. T. způsobil obviněný zničením sloupu veřejného osvětlení škodu ve výši 13 247 Kč. Na vozidle jehož byl poškozený J. K. spolumajitelem, způsobil škodu ve výši 44 900 Kč. Dne 21. 9. 2002 v 04.55 hod. obsahovala krev obviněného ještě nejméně 1, 60 g/kg alkoholu.

Usnesením Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 2. 5. 2003, sp. zn. 3 T 34/2003, bylo rozhodnuto podle § 314c odst. 1 písm. a) tr. ř. za použití § 188 odst. 1 písm. b) tr. ř. a § 171 odst. 1 tr. ř., že skutek, který je popsán ve výroku usnesení soudu prvního stupně, se postupuje k projednání Městskému úřadu, odboru dopravy a silničního provozu v Ú. n. O., protože výsledky přípravného řízení ukázaly, že nejde o trestný čin, ale že jde o skutek, který by mohl být jiným příslušným orgánem posouzen jako přestupek. Soud prvního stupně dospěl k závěru, se kterým se ztotožnil i stížnostní soud, že za situace, kdy obviněný L. V. a poškozený J. K. byli spoluvlastníci předmětného vozidla, nelze obviněnému klást za vinu způsobení celé škody na automobilu ve výši 44 900 Kč, neboť, jak zdůraznil stížnostní soud, je třeba aplikovat ustanovení § 136 obč. zák., které stanoví, že věc může být v podílovém spoluvlastnictví více vlastníků, přičemž podíl vyjadřuje míru, jakou se spoluvlastníci podílejí na právech a povinnostech vyplývajících ze spoluvlastnictví ke společné věci. Není-li právním předpisem stanoveno nebo účastníky dohodnuto jinak, jsou podíly všech spoluvlastníků stejné. Protože mezi obviněným a poškozeným nebyla žádná dohoda o velikosti podílů, tak správně vycházel soud prvního stupně z toho, že jejich podíly byly stejné, takže je nutné do celkové výše způsobené škody na automobilu započítat pouze část škody odpovídající její polovině.

Proti tomuto usnesení si podal státní zástupce stížnost, o které rozhodl Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 11. 8. 2003, sp. zn. 11 To 313/2003, tak, že stížnost státního zástupce podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl.

Proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 8. 2003 podala nejvyšší státní zástupkyně dovolání v neprospěch obviněného L. V. z důvodů § 265b odst. 1 písm. l), f), g) tr. ř. Nejvyšší státní zástupkyně v dovolání uvedla, že nelze s názorem soudů obou stupňů souhlasit. Domnívá se, že samotná otázka vlastnictví vozidla nebyla v průběhu přípravného řízení plně objasněna. Závěr o spoluvlastnictví vyplývá pouze z výpovědi obviněného ze dne 3. 2. 2003. Z informací obsažených v záznamech o vysvětlení, které poskytl poškozený J. K. podle § 158 odst. 5 tr. ř. nelze vycházet, protože jsou nepoužitelné jako důkaz v řízení před soudem a navíc poškozený v nich uváděl rozporné údaje. Podle názoru nejvyšší státní zástupkyně bude třeba nařídit hlavní líčení, provést jednotlivé důkazy a teprve po jejich zhodnocení postupem podle § 2 odst. 6 tr. ř. učinit potřebná zjištění a právní závěry a rozhodnout o skutku. Nejvyšší státní zástupkyně dále poukázala na to, že cizí věc ve vztahu k pachateli je i věc, kterou má pachatel ve spoluvlastnictví. Za cizí věc ve smyslu trestního zákona je nutné ve vztahu k pachateli považovat celou věc, která se nachází v podílovém spoluvlastnictví pachatele a dalších subjektů. Nejvyšší státní zástupkyně je přesvědčena, že je nutno pachateli přičítat celou výši škody, kterou svým jednáním na takové věci způsobil, nikoli pouze ideální podíl na této škodě. Ke skutečnosti, že věc se nacházela v podílovém spoluvlastnictví, lze přihlídnout toliko při posuzování stupně společenské nebezpečnosti činu pro společnost.

Z výše uvedených důvodů nejvyšší státní zástupkyně navrhla, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. f), g), l) tr. ř. zrušil usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. 8. 2003, sp. zn. 11 To 313/2003, jakož i usnesení Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 2. 5. 2003, sp. zn. 3 T 34/2003, a aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Okresnímu soudu v Ústí nad Orlicí, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, a učinil tak v souladu s § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací zkoumal, zda ve věci dovolání nejvyšší státní zástupkyně jsou splněny podmínky přípustnosti dovolání podle § 265a tr. ř. a shledal, že dovolání je přípustné podle § 265a odst. 1, 2 tr. ř., protože ve věci bylo rozhodnuto ve druhém stupni a dovoláním napadá nejvyšší

státní zástupkyně pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé ve smyslu v § 265a odst. 2 písm. h) tr. ř. Dovolání bylo podáno včas a obsahuje obligatorní náležitosti dovolání stanovené v § 265f odst. 1 tr. ř. Poněvadž dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v § 265b tr. ř., bylo dále zapotřebí posoudit otázku, zda uplatněné dovolací důvody lze považovat za důvody dovolání podle § 265b odst. 1 písm. f), g), l) tr. ř., jejichž existence je zároveň podmínkou pro provedení přezkumu dovolacím soudem.

Dovolacím důvodem podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. je rozhodnutí o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí, nebo byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř. V trestní věci obviněného L. V. přichází v úvahu druhá alternativa, protože stížnost státního zástupce byla věcně přezkoumána a nebyla shledána důvodná a byla podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuta. Mohl proto Nejvyšší soud přezkoumat, zda v řízení, které předcházelo napadenému usnesení, byly dány důvody dovolání uvedené v § 265b odst. 1 písm. f), g) tr. ř.

Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V mezích tohoto zákonného dovolacího důvodu je možné namítat nesprávnost právní kvalifikace skutku zjištěného soudem jenom v případech, kdy skutek byl nesprávně právně posouzen jako trestný čin, ačkoliv nešlo o žádný trestný čin nebo šlo o jiný trestný čin, než jakým byl obviněný uznán vinným. Důvodem dovolání nemůže být samo o sobě nesprávné skutkové zjištění, neboť takový důvod zde zahrnut není. Dovolání je mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě výslovně uvedených procesních a hmotně právních vad, ale nikoli k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně a není určeno ani k přezkoumávání jimi provedeného dokazování. Samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění nemůže posuzovat už jen z toho důvodu, že není oprávněn bez dalšího přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět, jak je patrné z omezeného rozsahu dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 tr. ř. Proto při posuzování oprávněnosti tvrzení o existenci dovolacího důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dovolací soud vždy vázán konečným skutkovým zjištěním, které ve věci učinily soudy prvního a druhého stupně. V posuzované trestní věci to pak znamená, že pro dovolací soud je rozhodující skutkový stav uvedený ve výroku usnesení soudu prvního stupně, kde je mimo jiné uvedeno, že obviněný L. V. byl spolujednatelům předmětného automobilu společně s poškozeným J. K., což je i skutkový stav, na základě kterého byla podána obžaloba.

Z obsahu podaného dovolání je zřejmé, že nejvyšší státní zástupkyně opřela část svého dovolání o námitky skutkové povahy. Jde o námitky, že nebyla v průběhu přípravného řízení plně objasněna samotná otázka vlastnictví vozidla, s poukazem na to, že závěr o spoluvlastnictví vyplývá pouze z výpovědi obviněného ze dne 3. 2. 2003 a že z informací obsažených v záznamech o vysvětlení, které poskytl poškozený J. K. podle § 158 odst. 5 tr. ř. nelze vycházet, protože jsou nepoužitelné jako důkaz v řízení před soudem a navíc poškozený v nich uváděl rozporné údaje. Takové výhrady však nejsou námitkami podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., ale jsou námitkami skutkovými, které nelze podřadit pod žádný z dovolacích důvodů uvedených v § 265b odst. 1 tr. ř. Pokud by dovolání bylo podáno jen z tohoto důvodu, bylo by je nutno odmítnout podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. jako dovolání podané z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. ř.

Nejvyšší státní zástupkyně však současně uplatnila i námitku, že cizí věci ve vztahu k pachateli je i věc, kterou má pachatel ve spoluvlastnictví. Za cizí věc ve smyslu trestního zákona je ve vztahu k pachateli považovat celou věc, která se nachází v podílovém spoluvlastnictví pachatele a dalších subjektů. Proto je nutno pachateli přičítat celou výši škody, kterou svým jednáním na takové věci způsobil, nikoli pouze ideální podíl na této škodě.

Výše uvedená výhrada je otázkou hmotně právního posouzení, kterou lze jako námitku uplatnit z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. a která má význam pro řešení otázky, zda obviněný spáchal trestný čin či nikoli a tím i pro posouzení opodstatněnosti dovolání. Pokud by totiž byla obviněnému přičítána celá způsobená škoda, bez ohledu na to, že byl spoluvlastníkem havarovaného automobilu, tak by jeho jednání bylo kvalifikováno jako trestný čin, protože způsobená škoda by přesáhla částku 50 000 Kč, což je již větší škoda (§ 89 odst. 11 tr. zák.) a nepřicházel by v úvahu postup podle § 314c odst. 1 písm. a) tr. ř. za použití § 188 odst. 1 písm. b) tr. ř. a § 171 odst. 1 tr. ř.

Trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák. je spáchán, jestliže obviněný vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku a způsobí-li takovým činem, byť z nedbalosti, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný zvlášť závažný následek. U obviněného L. V. přicházela v úvahu varianta „způsobení větší škody“, protože zranění poškozených proběhlo bez podstatného omezení v obvyklém způsobu života a nevyžádalo si léčení delší než sedm dní.

Při řešení problému, zda obviněný způsobil svým jednáním větší škodu, nelze spojovat otázku pojmu „cizí majetek“ (cizí věc) s otázkou zjištění výše způsobené škody. Pojem „cizí majetek“ použitý v ustanovení § 201 písm. d) tr. zák., je sice širší než pojem „cizí věc“, ale v případě trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák., však z povahy věci vyplývá, že jako předmět útoku přichází v úvahu pouze věc, nikoli např. pohledávky nebo jiná majetková práva, a proto lze vycházet ze závěrů soudní praxe týkající se pojmu „cizí věc“.

Není pochyb o tom, že obviněný L. V. způsobil škodu na cizím majetku, protože i věc, která z části obviněnému nenáleží, tedy i věc kterou má pachatel ve spoluvlastnictví, je věcí cizí (srov. rozh. pod č. 4/2002 Sb. rozh. tr.). Tento závěr však neřeší otázku, v jaké výši způsobil obviněný škodu na cizím majetku právě s ohledem na to, že poškozený není výlučným vlastníkem, ale je spoluvlastníkem s obviněným.

Jedním ze zákonných znaků trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák. je způsobení škody v určité výši. Škodou se rozumí schodek, o který se zmenšil majetek poškozeného v důsledku protiprávního jednání pachatele. Schodek, který vznikne na majetku poškozeného, nemůže být nikdy větší, než činí jeho podíl, protože podle § 136 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, jestliže je věc v podílovém spoluvlastnictví více vlastníků, vyjadřuje podíl míru, jakou se spoluvlastníci podílejí na právech a povinnostech vyplývajících ze spoluvlastnictví ke společné věci. Není-li stanoveno předpisem nebo účastníky dohodnuto jinak, jsou podíly všech spoluvlastníků stejné. Z toho je zřejmé, že podíl spoluvlastníka určuje rozsah práv vyplývajících ze spoluvlastnictví. Určuje tedy i rozsah práva na náhradu škody. Protože ze spisového materiálu nevyplývá, že by se obviněný a poškozený dohodli na jiných podílech, tak platí, že jejich podíly jsou stejné, takže poškozený se může na náhradě škody podílet pouze jednou polovinou. Z toho lze učinit závěr, že výše způsobené škody, která vznikla poškozenému J. K., se rovná polovině z celkové škody způsobené na předmětném automobilu, což je 22 450 Kč. Výše této škody spolu se škodou způsobenou obviněným na sloupu veřejného osvětlení, která byla 13 247 Kč, činí 35 697 Kč. Není proto pochyb, že obviněný L. V. svým jednáním nezpůsobil na cizím majetku větší škodu, protože větší škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč (§ 89 odst. 11 tr. zák.).

Správně proto došel soud prvního stupně k závěru, se kterým se ztotožnil i odvolací soud, že jednání obviněného uvedené ve výroku usnesení soudu prvního stupně není trestným činem, ale jde o skutek, který by mohl být jiným příslušným orgánem posouzen jako přestupek a rozhodl o postoupení jinému orgánu.

Z výše uvedeného je zřejmé, že nejvyšší státní zástupkyně v podaném dovolání uplatnila námitku, se

kterou se již náležitě vypořádaly ve svých rozhodnutích soudy prvního i druhého stupně. Protože napadené rozhodnutí netrpí vytýkanými vadami, Nejvyšší soud dovolání nejvyšší státní zástupkyně odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř., jako zjevně neopodstatněné. O dovolání rozhodl v neveřejném zasedání za splnění podmínek § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř.

Možnost projednání přestupku ani po rozhodnutí Nejvyššího soudu není vyloučena uplynutím času, protože podle § 20 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, do běhu jednorocní promlčecí lhůty se nezapočítává doba, pro kterou se vedlo trestní řízení. Proti obviněnému L. V. bylo vedeno trestní řízení od 24. 1. 2003 do 11. 8. 2003.